

KLAPPJAKTEN lockar hela byn

JACK RUSSEL-TERRIERN NISSE var nyfiken och Lars Berg försökte visa vägen. Bakom stod Mathias Lindström och Mikael Gladh på pass.

Sedan 1944 har det i den lilla byn Jämtön i Norrbotten arrangerats rävjakten den sista helgen i oktober.

I stort sett samliga småviltjägare sluter upp och det har blivit en allhelgonatradition som pågått i 65 år – utan uppehåll.

Text och foto: JOAKIM NORDLUND

DET VAR FÖRST NÄR Bengt-Olov "Benke" Nordström släppte Fox som det började hända grejer.

LÄSK OCH KORV är given förtäring när allhelgonajakten efter räv anordnas.

KOLLEKTIV KORVGRILLNING vid lunchrasten är ett stående inslag vid den årliga jakten.

DEN SLÅTHÅRIGA FOXTERRIERN FOX har drivit ut ett femtiotal rävar och den här lördagen var det tack vare hans arbete som det gick att skjuta räven som tagit sin tillflykt in i lyan.

SCHILLERSTÖVAREN BOY var den som drev in räven i grytet. När foxterriern Fox drivit ut den och Mathias Lindström skjutit räven släppte Mikael Glad dit stövarhanen.

”Det skulle bara dröja tio minuter innan man kunde höra

Under allhelgonahelgen brukar kyrkogårdarna vara helt fantastiska när människor tänder ljus till minne av de som stått en nära. På senare år har även det amerikanska halloweenfirandet gjort sitt intåg.

I Jämtön har man sin egen allhelgonatradition. Där har man sedan 1944 ordnat klappjakt på räv och som regel skjuts det åtminstone en räv under den här dagen.

Jaktmarker och Fiskevatten besökte den lilla byn som ligger vid Bottenvikens kust mellan Luleå och Kalix och precis som traditionen bjuder så slöt alla upp vid vägskalet ned mot Jämtösund. Och det var ju den sociala biten som de flesta lyfte fram. Men den här dagen skulle det likafullt bli en jakt fylld med spänning. Det skulle också bli en jakt som verkligen byggde på teamwork där flera jägare och flera olika hundar var involverade.

ETTÅRIGE jack russel-terriern Nisse var taggad när husse Mathias Lindström plockade ut honom ur bilen.

Mikael Gladh är född och uppvuxen i Jämtön och han är också en hängiven rävjägare. Under flera år har han haft slåthåriga foxterriers där huvudsyftet har varit att fosta duktiga grythundar. I dag äger han ingen men han har i stället två schillerstövare och dessa har verkligen näsa för räv.

UNDER DE SENARE åren har det inte blivit någon klappjakt utan i stället har man använt sig av hundar och sedan placerat ut passkyttar på strategiska platser. Det här året försvärades jakten en aning eftersom det inte fanns någon spårnö att tala om. Däremot visste man att det fanns räv i området eftersom det varit en del aktivitet vid några av de åtlar som finns. Därför tog Mikael Gladh med sig stövarhanarna Boy och Frasse för att in-

leda jakten vid byns sågverk där även en av åtlarna fanns.

Kusinen Lars Berg tog med sig Frasse och tillsammans med Mathias Lindström och ettåriga Jack Russel-terriern Nisse gick man österut innan stövaren släpptes. Boy nosade i spåren kring åteln och till husses stora förtret passade han också på att rulla sig lite innan den excessen avbröts.

Efter detta skulle det bli jakt.

Och den här fina lördagsmorgonen var det bara den radiotrafik som pågick mellan jägarna som störde friden. Det skulle bara dröja tio minuter innan man kunde höra skall från den norra delen av området och genast tändes en förhoppning.

– Det kan vara räv som de har igång, säger Mikael efter att ha pratat med någon av de andra i jaktlaget.

Det skulle visa sig att det var en råget som drevs och det slutade med att man tog fast och kopplade hunden.

– En duktig rävhund har också en tendens att vilja driva klövvilt, men en stövare ska inte och får inte driva rådjur. Och vill man få en hund att

skall från den norra delen av området och genast tändes en förhoppning

fungera på räv så får man aldrig, aldrig skjuta om den skulle driva rådjur, säger Mikael bestämt.

Efter en stunds tystnad hördes ett par skall och sedan hade Frasse igång något som i bästa fall kunde vara en räv.

JAG SÖKTE MIG TILLSAMMANS med Mikael Gladh över Hålandberget och över det som i folkmun kallas Fatet och högst uppe på toppen slog vi oss ned. Precis då passerade en hare i sommarpäl på cirka 50 meters håll men den försvann bakom några hållor innan vare sig jägare eller fotograf hann reagera. Bara halvminuten efter fick vi annat att tänka på när Lars Berg ringde och berättade att de stod vid en rävlya bara någon kilometer bort.

– Frasse har passerat där och Boy är där och markerar. De har kopplat honom men Frasse hann de aldrig koppla. Nu tror jag vi har vi räv, säger Mikael.

Vid grytet visade Boy att det verkligen fanns något men frågan var bara var. Två synbara hål fanns uppe på

kullen och i slänten ner mot stranden fanns tre utgångar.

Här gällde det alltså att vara på sin vakt och Mathias kopplade loss ettåriga terriern Nisse som började med att sniffa. Samtidigt ställde sig Mikael på pass.

– Det gäller att bevaka utgångarna för det går blixtnabbt när räven är ute och är man inte med så är man lurad, säger han.

Under sommaren fick Nisse en kanonstart på sin framtida rävkarriär när han, blott nio månader gammal, letade upp en räv som han drev in under ett uthus. Räven kunde sedan skjutas så första kontakten med räv hade slutat lyckligt. Nu visade han en viss villrådighet där han visserligen gick ned i hålen för att sedan sticka in skallen i gången. Men där tog uppenbarligen modet slut och trots att man försökte att berömma och hjälpa till med att gräva, så vågade han sig inte ned.

Ingen visste heller säkert om gångarna var öppna och eftersom det saknades såväl spade som spett ringde Mikael Gladh till sin bror Magnus.

Men räddningen skulle inte stå till spett och spade utan den här jakten skulle få två helt andra huvudrollsinnehavare. Bengt-Olov "Benke" Nordström är ägare till två slåthåriga foxterriers och han var med på jakten men befann sig en halvmil bort.

– Benke har en unghund men han har också Fox som är undan min gammeltik Bessy, förklarar Mikael.

Mathias Lindström inflikade:

– Jag har ju varit ute med Benke och kommer Fox ska du få se hur en grythund ska arbeta.

NÄR BENGT-OLOV NORDSTRÖM kom till platsen släppte han först sin ett och ett halvt år gamla tik så att hon skulle få prova på hetluften. Hon var inne en bit i en av gångarna men återvände och då kopplades hon. I stället var det nioåriga Fox, eller Foxarn som alla kallade honom, som fick chansen. Och då blev det action. Det fanns ingen som helst tvekan när terriern gick ned i grytet och halvminuten senare dök han upp i ett annat hål alldeles brun av jord. Sedan sprang han till utgång- ▶

EFTER EN INTENSIV förmiddag var jakten över och det trimmade samarbetet hade burit frukt. Från vänster: Mikael Gladh (med schillerstövaren Boy), Mathias Lindström, Lars Berg (med jack russel-teriern Nisse), Magnus Gladh och Bengt-Olov "Benke" Nordström (med sin släthåriga foxterrier Fox).

Det jag nu hade fått uppleva var mitt livs första rävdrev

NEJ, DET ÄR INTE TEXAS. Men en grytpistol är ett måste när man ska jaga räv. Spade, spett och bössa är också typiska braåha-grejer de gånger räven söker skydd inne i grytet.

arna och nosade och lyssnade för att snabbt försvinna ned i ännu ett hål.

– Han har ett enormt jaktintresse och det är en riktig tuffing. Men sedan jag skaffade tiken vill han inte alltid komma när jag kallar in honom. Jag har tagit fast honom någon gång och låtit tiken fortsätta och det här vet han nu. Han vill under inga omständigheter bli tagen ifrån jakten, säger Bengt-Olov Nordström och skrattar.

MEN SKRATTET SKULLE BYTAS MOT oro när Fox varit borta i 15 minuter. Havsågornas brus bildade visserligen ett vackert bakgrundsljud men det gjorde det också svårt att lokalisera om det var någon aktivitet i gångarna under marken.

– Det här känns inte bra. Så här brukar han inte göra. Det är något som är galet. Han brukar inte vara borta så här länge, säger Bengt och berättar att grävlingar ibland kan ge sig in i rävlöyror och sedan gräva för gången och på så vis stänga inne hunden.

Samtidigt började den kalla havsvinden att göra sig påmind och jägarna fick hela tiden påminna varandra om att vara på sin vakt.

– Det är precis såna här gånger när man fryser och kanske börjar bli lite

less som räven smiter, säger Mikael. Sedan, helt plötsligt, dök Fox upp vid en av utgångarna men Bengt hann bara konstatera att han mädde bra innan terriern försvann ned i nästa hål.

Några sekunder senare gick ett skott från Mathias bössa. Han stod bara en meter från mig och med krutröken liggandes i luften kunde jag vända mig och se en rävs sista ryckningar.

– Han stack ut nosen. Sedan drog han in den och sedan kom han med en jäkla fart, säger Mathias.

Men han var på sin vakt och hagsvärmen tog perfekt i skallen på räven och skottet var direkt dödande. Det jag nu hade fått uppleva var mitt livs första rävdrev och mitt livs första grytjakt och jag var full av ödmjukhet inför det otroliga teamwork som det handlat om. Stövare, terriers och en handfull erfarna jägare som tillsammans gjorde att jakten till sist blev lyckad.

SCHILLERSTÖVAREN BOY hade sett till att räven tog skydd i lyan och foxterriern Fox hade sett till att jaga ut honom.

Med havet bara ett femtiotal meter ifrån oss följde vi stigen som gick längs med stranden och efter 20 minuters promenad och ytterligare tio minuters

bilkörning väntade de övriga i jaktlaget uppe på en sandhed.

DÄR BRANN ELDEN och på huven till byaåldermannen Sven-Olov Bergmans jeep låg falukorven skivad, redo att grillas. Medan ett 20-tal småviltjägare samlades runt elden berättade byaåldermannen Sven-Olov Bergman, som hunnit fylla 75 år, att han varit med från starten när den här jakten började arrangeras.

– Bortsett från åren mellan 1958 och 1960 när jag arbetade på sjön och befann mig i Australien, så har jag varit med på samtliga jakter. Jag var bara 12 år första gången jag var med och då var det de yngre som gick i drevkedjan. Nu är det en hel flotta med bilar men då kom alla med cykel. Mycket har hänt, inte minst på teknikfronten, säger han.

Cyklar har bytts mot bilar och hjälpmedel som gps, pejl, kommunikationsradio och en hel del annat har tillkommit. Men det som har bestått i den 65 år långa jägartraditionen i Jämtön är det faktum att man träffas och har det bra tillsammans.

Att man sedan haft för vana att skjuta åtminstone en räv varje år, det ses mer som en fin bonus.